

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 17CoE/586/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7607200113
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Naď
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7607200113.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Naďa a členov senátu JUDr. Dany Bystrianskej a JUDr. Mareka Kotoru v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti povinnému: E. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Ž. XXX, vedenej u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 60, pod sp. zn. EX 1851/06, o vymoženie 310,03 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 24.05.2016, č. k. 9Er/4/2007-46, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zastavení exekúcie.

Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

Stranám právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením exekúciu zastavil a rozhodol, že oprávnený je povinný zaplatiť pôvodnému súdnemu exekútorovi Ing. Mgr. Radoslavovi Kešľačkovi trovy exekúcie vo výške 42,50 Eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Taktiež rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov exekúcie.

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uviedol, že na základe návrhu oprávneného zo dňa 14.12.2006 a žiadosti súdneho exekútora doručenej súdu dňa 4.1.2007 vydal dňa 5.2.2007 poverenie na výkon exekúcie pre súdneho exekútora Mgr. Ing. Radoslava Kešľačka pre vymoženie istiny 310,03 Eur (9 340,-Sk), úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 302,06 Eur (9 100,-Sk) od 12.5.2006 do zaplatenia, trov prvostupňového konania 121,22 Eur (3 652,- Sk), trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní 40,30 Eur (1 214,-Sk), poplatku za vydanie poverenia 16,50 Eur (500,-Sk) a trov exekúcie. Exekučným titulom je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 3309/06 zo dňa 24.8.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2.10.2006 a vykonateľnosť dňa 5.10.2006.

3. Uznesením súdu prvej inštancie č. 9Er/4/2007- 28 zo dňa 24.1.2011 bolo vyhovené žiadosti oprávneného na zmenu exekútora, pričom povereným súdnym exekútorom sa stal JUDr. Rudolf Krutý. Zároveň bolo rozhodnuté o trovách exekúcie súdneho exekútora Ing. Mgr. Radoslava Kešľačka. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.3.2011. Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu č. SR 3309/06 zo dňa 24.8.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2.10.2006 a vykonateľnosť dňa 5.10.2006 bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému sumu 310,03 Eur (9 340,-Sk) spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 302,06 Eur (9 100,- Sk) od 12.5.2006 do zaplatenia a konania 121,22 Eur (3 652,- Sk). Z odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie zistil, že priznaná istina pozostáva z nezaplateného úveru a poplatku za jeho poskytnutie vo výške 302,06 Eur a poplatku za upomienku

7,96 Eur. Podkladom pre rozhodnutie rozhodcovského súdu bola Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.10.2005.

4. Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.10.2005 súd prvej inštancie zistil, že povinnému bol poskytnutý úver vo výške 265,55 Eur (8 000,-Sk). Povinný sa zmluvne zaviazal splatiť úver za obdobie 12 mesiacov v mesačných splátkach po 43,15 Eur (1 300,-Sk). Celkove sa zaviazal splatiť poskytnutý úver spolu s príslušným poplatkom vo výške 517,83 Eur (15 600,-Sk). Z toho teda poskytnutý úver činí 265,55 Eur (8 000,-Sk) a poplatok za poskytnutie pôžičky činí 252,27 Eur (7 600,-Sk). V predmetnej úverovej zmluve nie je uvedená ročná priemerná miera nákladov (ďalej RPMN). Súčasťou zmluvy sú Zmluvné podmienky oprávneného, v ktorých článku 17 Zmluvy sa uvádza, že všetky spory, ktoré vzniknú z n tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa rozhodcovskej doložky.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 243d ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 45 ods. 1, 2, 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, podľa ust. § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. a uviedol, že exekučný titul v danej veci bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.10.2005, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle vyššie citovanej smernice, a to podľa článku 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS. Nemožno podľa neho opomenúť ani skutočnosť, že právny vzťah medzi oprávneným a povinným, ktorý vznikol na základe vyššie uvedenej Zmluvy o úvere je vzťahom spotrebiteľským aj podľa ust. § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Súčasťou Zmluvy o úvere, je aj rozhodcovská doložka uvedená v čl. 17 všeobecných zmluvných podmienok. Túto rozhodcovskú doložku považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka je súčasťou rozhodcovskej formulárovej zmluvy a spotrebiteľ ju nemohol ovplyvniť. Osobitne si ich nevyjednal a teda nemal možnosť ovplyvniť znenie rozhodcovskej doložky. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Už vzhľadom k tomu považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná. Okrem toho podľa jeho názoru rozhodcovská doložka núti spotrebiteľa v prípade sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, čím mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Tým táto rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom takejto doložky vopred vzdáva svojich práv. Poukajúc na uvedené je rozhodcovská doložka neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle citovanej smernice.

6. Súd prvej inštancie poukázal na to, že z obsahu spisu vyplýva, že zmluvné dojednania v rozhodcovskej zmluve, určujú že sa všetky spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce z predmetnej zmluvy a v súvislosti s ňou, porušením, ukončením, či neplatnosťou zmluvy budú riešené v súdnom konaní alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa rozhodcovskej doložky zakotvanej v bode 17 zmluvy (všeobecné podmienky poskytnutia úveru). Zastával názor, že rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Pri výklade obsahu spotrebiteľských zmlúv sa pritom vychádza z výkladu, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Neprijateľnou podmienkou je taktiež rozhodcovská doložka, ktorá núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, ak takéto konanie inicioval dodávateľ. Inak by spotrebiteľ musel podať návrh na všeobecnom súde, aby zabránil rozhodcovskému konaniu. Pokiaľ vo veci vydal rozhodcovský nález rozhodca, ktorý konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorú súd považuje ako celok za neprijateľnú a tým neplatnú v súlade s citovanou smernicou, súd prvej inštancie podľa jeho slov v konečnom dôsledku nemal inú možnosť ako zastaviť exekúcie aj bez návrhu podľa § 57 ods. 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku.

7. Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o zastavení exekúcie, /ako vyplýva z obsahu predmetného odvolania/, podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodol nad rámec zverenej právomoci, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, že účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom, že nebol dostatočne zistený skutkový stav, pretože nebolo vykonané dokazovanie a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Poukázal na podstatné rozhodnutia európskych súdov, na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Českej republiky a na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.11.2012, sp.zn. 18CoE/641/2011, z ktorých vyplývajú dôvody, ktoré svedčia o opodstatnenosti odvolacích dôvodov uplatnených v odvolaní oprávneného. Podľa oprávneného súd prvej inštancie rozhodol nad rámec zverenej právomoci, keď sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou ust. § 41 ods. 2 Exekučného poriadku postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží, čím prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu - zásadu legality. Všeobecný súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa. K takémuto konaniu navyše dochádza za situácie, kedy už exekučný súd preskúmal súlad exekučného titulu so zákonom s výsledkom absolútnej nerozpornosti. Exekučný súd nie je súdom v zmysle ust. § 40 a nasl. zákona o rozhodcovskom konaní, nerozhoduje o zrušení rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Zákonodarca priznal všeobecným súdom právomoc posudzovať zákonnosť rozhodnutí rozhodcovských súdov iba v rámci konania o zrušení rozhodcovského rozsudku. Všeobecný súd nie je povinný zaoberať sa skúmaním, či rozhodnutie rozhodcovského súdu bolo vydané v súlade s právnymi predpismi. Podľa jeho názoru musí exekučný súd nakladať s rozhodcovským rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu a nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Oprávnený žiadal, aby súd postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky.

10. Ďalej namietal, že exekučný súd môže pristúpiť k zastaveniu konania o výkone rozhodnutia rozhodcovského súdu alebo exekučného konania podľa § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní len na návrh účastníka konania a bez návrhu je možné exekúciu podľa uvedeného ustanovenia zastaviť len v prípade nedostatkov zistených v rozhodcovskom konaní a nie v samotnom rozsudku rozhodcovského súdu. K odňatiu možnosti konať pred súdom uviedol, že k nemu došlo tým, že podľa jeho názoru exekučný súd porušil okrem iného princíp legality, zásadu začatia konania na návrh, rovnosť účastníkov konania, právo na spravodlivý súdny proces a dvojinstančnosť súdneho konania. Exekučný súd zaobchádzal odlišne s povinným na strane jednej a oprávneným na strane druhej, kedy povinný mal zabezpečený výkon všetkých práv a oprávnený mal v konaní pred exekučným súdom výrazne nevýhodné postavenie, a to z dôvodu jeho postavenia ako obchodnej spoločnosti podnikajúcej v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. Namietal, že oprávnený nemal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu o jeho právnom postavení a nemal možnosť ani ovplyvniť prípravu obsahu rozhodnutia exekučného súdu. Povinnému však dal nezákonne dodatočnú príležitosť na to, ak bez existencie akýchkoľvek obáv z reakcie oprávneného, došlo k zmareniu exekúcie. Uviedol, že je voči povinnému v pozícii veriteľa, ktorému nebol uhradený jeho legitímny dlh a nútene ho preto voči povinnému vymáha. Exekučný súd vylúčil akúkoľvek možnosť podania opravného prostriedku vo vzťahu k meritu veci, čím porušil zásadu dvojinstančnosti súdneho konania.

11. Ďalej namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci vzhľadom na to, že exekučný súd je v zmysle § 45 ods. 1 písm. c/ zákona o rozhodcovskom konaní oprávnený skúmať len to, či plnenie priznané rozhodcovským rozsudkom je v súlade s dobrými mravmi a nie otázku súladu rozhodcovskej doložky s dobrými mravmi, ktorá je podľa názoru oprávneného platná. Dojednanie, ktorým zmluvné strany založili právomoc rozhodcovského súdu nestanovuje, že spory s dodávateľom budú riešené výlučne v rozhodcovskom konaní. Účastníkom zmluvy bola daná možnosť voľby medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, pričom nešlo len o fiktívnu možnosť voľby, ale o reálnu a skutočnú možnosť voľby rozhodujúceho orgánu. Oprávnený tiež nesúhlasil s posúdením Zmluvy o úvere ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že oprávnený poskytuje svojim klientom peňažné prostriedky dočasne, avšak na základe zmluvy o úvere uzatvorenej podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere sa vždy aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka. Navyše aj strany zmluvy si v bode 19 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dohodli, že všetky právne vzťahy medzi nimi vzniknuté sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.

12. Podľa oprávneného Zmluvu o úvere nebolo možné podradiť pod právny režim zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu, že nespĺňa charakter spotrebiteľského úveru vymedzený v ust. § 2 písm. b/ a § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Namietal aj nesprávne posúdenie ohľadom neprimerane vysokých úrokov z omeškania, pretože povinný podpísaním zmluvy o úvere vyjadril svoj súhlas so zmluvnými podmienkami, t.j. s úrokmi z omeškania vo výške 0,25 % za každý deň omeškania. Zdôraznil, že tento úrok má sankčný charakter a dlžníkovi sa účtuje len v prípade, ak poruší zmluvné podmienky, čiže nesplní svoju povinnosť dohodnutú v zmluve. Podľa názoru oprávneného dohodnutá výška úrokov 0,25 % denne nie je neprimeraná a nie je tak v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, pretože oprávnený poskytuje úver z vlastných zdrojov a nevyžaduje zabezpečenie pri poskytnutí úveru. Ďalej uviedol, že § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka má dispozitívnu povahu, pričom výška úrokov z omeškania sa upravuje predovšetkým dohodou zmluvných strán. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo 34/2004 zo dňa 21.12.2004, v ktorom súd konštatoval, že výška úrokov 0,25 % denne z dlžnej sumy nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Toto stanovisko je obsiahnuté i v početných ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 2Obdo 26/2004 zo dňa 22.09.2005, sp. zn. 2Obdo 28/2004 zo dňa 22.09.2005), v ktorých súd zdôraznil, že nie je možné odvolávať sa zo strany odporcov na dobré mravy, keďže odporca v čase, keď bol pri uzatvorení zmluvy o úvere v pozícii dlžníka, mal možnosť zvážiť, či uzatvorí zmluvu o úvere za podmienok tam uvedených, či je schopný splácať záväzok, ku ktorému sa v danej zmluve o úvere zaväzuje a musel si byť vedomý následkov v prípade riadneho a včasného neplnenia tohto záväzku, t.j. aj povinnosti platiť úroky z omeškania v dohodnutej výške. Oprávnený znáša vysoké obchodné riziko a výška dohodnutých úrokov je primeraná tomuto riziku. V závere oprávnený opätovne zdôraznil, že úrok z omeškania je sankciou a povinný má vždy možnosť platenie týchto úrokov odvrátiť tým, že si svoje povinnosti riadne a včas splní. Oprávnený ďalej namietal, že súladnosť exekučného titulu so zákonom bola predmetom skúmania exekučným súdom pri vydávaní poverenia na vykonanie exekúcie a súd v tomto konaní uznal exekučný titul za súladný, keď udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

13. Vzhľadom na skutočnosť, že dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý dňom svojej účinnosti v zmysle § 473 CSP zrušil zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov bol Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP povinný pri rozhodovaní o odvolaní aplikovať CSP ako nový procesný predpis.

14. Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní.

15. Krajský súd v Košiciach príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 - 384 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Odvolací súd sa podľa ustanovenia § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na doplnenie jeho odôvodnenia a k odvolaniu oprávneného uvádza nasledovné:

17. V posudzovanom prípade je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., sp. zn. SR 3309/06 zo dňa 24.08.2006, vydaný rozhodcom Mgr. Gabrielom Havrillom. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.10.2006 a vykonateľnosť dňa 05.10.2006. Vychádzajúc z odôvodnenia predmetného rozhodcovského rozsudku, právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská zmluva k Zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.10.2005 uzavretá medzi spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. a povinným.

18. Oprávnený v podanom odvolaní namietal predovšetkým rozsah preskúmvacej činnosti exekučného súdu.

19. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

20. V citovanom ustanovení je vyjadrená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože poverenie môže vydať len vtedy, ak žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom. Len súlad všetkých troch uvedených písomností so zákonom umožňuje poverenie udeliť, nesúlad i len jednej z nich udelenie poverenia vylučuje.

21. V posudzovanej veci nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou oprávneného, že exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti. Práve citované zákonné ustanovenie v spojení s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017 dáva exekučnému súdu oprávnenie rozhodcovský rozsudok preskúmať a prípadne aj zastaviť exekučné konanie začaté na vymoženie nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento má niektorú z väd uvedených v § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa tohto ustanovenia je exekučný súd oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby nebol právoplatný, a to z hľadísk uvedených v tomto ustanovení. Exekučný súd je teda nielen oprávnený, ale aj povinný zisťovať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Uvedené exekučný súd posudzuje skôr, než vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Pokiaľ súd prvej inštancie v tomto smere rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul posudzoval, nekonal nad rozsah stanovený zákonom.

22. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal posúdenie právneho vzťahu súdom prvej inštancie medzi oprávneným a povinným ako vzťahu spotrebiteľského.

23. Odvolací súd z predloženého súdneho spisu zistil, že oprávnený a povinný uzavreli dňa 31.10.2005 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, podľa ktorej oprávnený poskytol povinnému úver vo výške 265,55 Eur (8000,- Sk).

24. Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase vzniku zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

a/ spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
b/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

25. Podľa § 3 ods. 1 a 2 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

26. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci

predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. V právnom poriadku Slovenskej republiky je úverová zmluva upravená v Obchodnom zákonníku, ktorý možno aplikovať bez ohľadu na to, či je úver poskytovaný spotrebiteľovi, alebo podnikateľskému subjektu - fyzickej osobe, alebo právnickej osobe. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje úverové vzťahy v prípade, keď je úver poskytovaný spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy *lex specialis*. Spotrebiteľské zmluvy sú také zmluvy, ktoré uzatvárajú poskytovatelia služieb o určitom rovnakom predmete plnenia opakovane s veľkým počtom zákazníkov - spotrebiteľov. Návrh týchto zmlúv pripravujú poskytovatelia služieb na vopred predtlačенých tlačivách, čo je zjavné aj v prejednávanej veci a vyplýva to z tlačiva predmetnej zmluvy o úvere. Spotrebiteľ - povinný nemal možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah navrhovanej zmluvy o úvere - spotrebiteľskej zmluvy, nemohol vyjednávať, jedinou jeho alternatívou bolo prijatie, alebo neprijatie návrhu. To znamená, že aj spotrebiteľovi, ktorý uzavrel zmluvu o úvere, bolo potrebné poskytnúť takú ochranu, ako pri iných spotrebiteľských zmluvách v rozsahu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

28. Z výpisu z obchodného registra o zápise oprávneného vyplýva, že predmetom podnikania oprávneného v čase uzavretia zmluvy bolo poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Na strane druhej, povinný je fyzická osoba a z úverovej zmluvy nevyplýva, že by jej bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, čím sú splnené podmienky podľa § 3 zákona č. 258/2001 Z.z. preto, aby predmetný úver bolo možné považovať za spotrebiteľský úver. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie postupoval správne, keď právny vzťah medzi oprávneným a povinným posúdil ako právny vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľského úveru. S jeho záverom sa odvolací súd stotožňuje.

29. Oprávnený ďalej namietal posúdenie rozhodcovskej doložky, ktorá zakladala právomoc rozhodcovského súdu v predmetnej veci konať a vydať rozhodcovský rozsudok, ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

30. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

31. Občiansky zákonník v citovanom ustanovení za neprijateľné označil dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nakoľko takéto dojednanie spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je takéto neprijateľná podmienka absolútne neplatná. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami, spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v ustanovení § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti. Keďže ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

32. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

33. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu pred rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. V posudzovanom prípade sa rozhodcovská doložka nachádzala v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Podľa tohto ustanovenia všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené

a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka č. 3530/B, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu,
b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

34. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením uvedenej doložky ako neprijateľnej podmienky, lebo praktickým dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je skutočnosť, že spotrebiteľovi, teda povinnému, je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Pre povinného to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si oprávnený už predformuloval v zmluve a na výbere ktorej ako spotrebiteľ nemala žiadnu účasť. Prítom tak dôležitá klauzula, akou je dojednanie osoby na rozhodovanie sporu, je skrytá v množstve drobných klauzúl z dôvodu, aby sa nekomplikoval proces založenia sporového procesu podľa predstáv oprávneného.

35. Odvolací súd zastáva názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obava, že slabšia strana si svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, je plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu o úvere ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným dojednaniám, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý.

36. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

37. Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3 (§ 4 ods. 1 až 3 zákona o rozhodcovskom konaní).

38. V posudzovanej veci rozhodcovská doložka nie je súčasťou zmluvy, je obsiahnutá len vo všeobecných podmienkach, ktoré zmluvné strany nepodpísali. Podmienkou platnosti dohody strán o rozhodcovskej doložke je nielen jej písomná forma, ale tento písomný právny úkon je platný, len ak je podpísaný konajúcou osobou, v danom prípade, keďže ide o dohodu strán, musí byť podpísaná tak veriteľom (oprávneným), ako aj dlžníkom (povinným).

39. Z uvedeného vyplýva, že rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom je exekučný titul, sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán, rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 1 OZ, preto rozhodcovský rozsudok vydaný v tomto konaní nemôže byť spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie.

40. K námietke odvolateľa týkajúcej sa opätovného preskúmania podmienok exekučného konania odvolací súd uvádza, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie tomuto bol predložený len exekučný titul a návrh na vykonanie exekúcie. Až v priebehu exekúcie oprávnený predložil súdu prvej inštancie zmluvu o úvere, nároky z ktorej boli predmetom

rozhodcovského konania. Prihliadať na splnenie podmienok konania je úlohou súdu v každom štádiu konania, a to aj z úradnej moci.

41. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

42. Oprávnený ďalej navrhol prerušiť exekučné konanie za účelom podania návrhu Ústavnému súdu Slovenskej republiky na posúdenie súladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky podľa ust. § 162 ods. 1 písm. b/ CSP.

43. Podľa ust. § 162 ods. 1 písm. b/ CSP, súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania

44. Podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať návrh na obnovu exekučného konania. Z uvedeného je zrejmé, že nemožno exekučné konanie prerušiť tak, ako to žiadal oprávnený, výnimkou z uvedeného je len prípad, keď osobitný predpis ustanovuje inak, čo nenastalo v predmetnej veci.

45. Odvolací súd nezistil dôvody na predloženie veci Ústavnému súdu Slovenskej republiky, keďže posúdenie súladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s Ústavou Slovenskej republiky nebolo v tomto konaní potrebné. Z tohto dôvodu odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. b/ CSP zamietol ako nedôvodný.

46. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a ostatným účastníkom preukázateľné trovy tohto konania nevznikli, preto im neboli priznané.

47. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1, 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).